

۱۲۷۸۶۱۴

کتاب کار فارسی

پایه اول دبستان

حمید رئیسی

www.ketab.ir

انتشارات نوید شیراز

سخنی با والدین

دانش آموزان بعد از یادگیری مفاهیم آموزشی در کلاس، برای تقویت و تثبیت یادگیری خود نیاز به تمرین دارند. معلم در کلاس درس تمرین‌های لازم و مناسب را به دانش آموزان می‌دهد تا زمان یادگیری را افزایش دهد و مشکلات احتمالی دانش آموزان را کشف و اصلاح کند. از آنجا که زمان انجام فعالیت در کلاس درس محدود است لازم است دانش آموزان تکالیفی را در خانه انجام دهند که به آنها «تکلیف خانه» و یا «رکلیف شب» می‌گویند. تکلیف خانه باید در راستا و هماهنگ با فعالیت‌های کلاسی دانش آموزان باشد. ارزش آموزشی داشته باشد.

به تازگی کتاب‌های کار برای دانش آموزان در زمینه‌های متفاوت نوشته شده و اکثراً به عنوان تکلیف خانه مورد استفاده قرار می‌گیرد. والدین و مربیان تا آنجا که ممکن است باید از محتوا، فعالیت‌ها و ارزش آموزشی مطالب کتاب‌های کار اطلاع کافی داشته باشند و بهترین و مناسب‌ترین کتاب را بر اساس نیاز دانش آموز خود انتخاب کنند و در انجام دادن فعالیت‌های ارزشی لازم را داشته باشند.

کتاب حاضر بر اساس نتایج تحقیقات داخلی و خارجی در زمینه آموزش خواندن و نوشتن طراحی شده است و سعی شده تا آنجا که ممکن است فعالیت‌های لازم برای تقویت کلیه مهارت‌های خواندن و نوشتن در این کتاب گنجانده شده است.

در قسمت اول دو مهارت استفاده از مداد و آگاهی واج‌شناختی مورد نظر است. کودکان با رنگ‌آمیزی تصاویر ارائه شده استفاده درست از مداد را تمرین می‌کنند. تصاویر به صورت هم‌آغاز و هم‌قافیه انتخاب شده و کودک با تکرار نام این تصاویر، این دو مهارت پیش نیاز برای خواندن را تمرین می‌کند.

قسمت دوم مربوط به مفاهیم و مهارت‌های پیش نیاز برای نوشتن است. مفاهیمی مانند بالا، پایین و روی خط زمینه تمرین می‌شود که همه‌ی آنها برای شروع نوشت در پایه اول لازم و ضروری است. در ادامه با استفاده از تصاویر کودکان ترتیب قرار گیری حروف در کلمه‌ها را تمرین می‌کنند و انجام درست این مورد موجب می‌شود دانش آموزان محل قرار گیری حروف در کلمه‌ها را به درستی درک کنند و در یادگیری حروف چند شکلی الفبای فارسی مشکلی نداشته باشند.

در قسمت سوم تمرین‌های مناسب همگام با درس‌های کتاب کار مدرسه آورده شده است. در قسمت تصاویر پایه کودکان حرف مورد نظر را می‌شنوند و حرف مورد نظر را در تصاویر مختلف تشخیص می‌دهند. در تمرین دوم نحوه نوشتن درست حروف مربوطه به صورت کم رنگ نوشته شده و کودکان آن را پر رنگ می‌کنند و با اندازه و نحوه نوشتن این حروف آشنا می‌شوند. در تمرین سوم حروف تدریس شده را در کلمه‌های مختلف پیدا می‌کنند و در برخی از دروس این تمرین به صورت پیدا کردن حرف مورد نظر از بین حروف به هم ریخته آورده شده است و این تمرین علاوه بر تثبیت یادگیری حروف موجب تقویت دقت کودکان هم خواهد شد.

در برخی از درس‌ها تصویری برای تقویت قوت و ادراک شکل از زمینه ارائه شده است. مهارت‌های بخش، کلمه و جمله سازی در بسیاری از درس‌ها مورد توجه قرار گرفته و در درس‌های پایانی کتاب متنهای و دانستنی‌های علمی برای تقویت مهارت روانخوانی و درک مطلب کودکان گنجانده شده است.

خواهشمندم والدین و مربیان عزیز نظرات و پیشنهادها را تکمیل می‌خود را به ادرس raesi5550@yahoo.com ارسال فرمایید و ما را در تکمیل این اثر و کمک به والدین

و دانش آموزان فردا باری دهید.

برای والدین

تروپا (۱۹۴) آگاهی واج شناختی را گروهی از مهارت های زبان کلامی توصیف می کند و آن را آگاهی از صداهای زبان گوینده و توانایی و مهارت کاربرد آنها می داند. مهارت آگاهی واج شناختی شامل قافیه، تجانس، ترکیب، تقطیع، حذف، جانشینی و واژگونی می باشد. کودکان بین ۲ تا ۴ سالگی توانایی درک قافیه و تجانس را دارند و بین ۴ تا ۶ سالگی تجزیه، ترکیب، تقطیع را درک می کنند. کودکان بعد از ۶ سالگی توانایی حذف، جانشینی و واژگونی را کسب می کنند. تروپا معتقد است کودکانی که این مهارت ها را به خوبی استفاده می کنند، خواندگان خوبی هستند. کاربرد آگاهی واج شناختی می تواند بهترین پیش آگهی برای خواندن و املا نوشتن موفقیت آمیز در سال های اول و دوم دبستان باشد.

تصاویر این بخش به منظور تمرین و تقویت آگاهی دانش آموزان از صدای واژه ها و همچنین تقویت هماهنگی انگشتان دست برای شروع نوشتن می باشد. در ابتدای سال، تصاویر را رنگ آمیزی می کند و نحوه صحیح استفاده از مداد را تمرین می کند. همزمان با یادگیری حروف الفبا با استفاده از تصاویر هم آغاز، هم پایان، تجانس و قافیه را با فرزند خود تمرین نمایید. برای مثال در تدریس حرف (ک) از فرزند بخواهید تصاویری که حرف (ک) دارند مانند بادبادک، بادکنک، کوه و کلاه را به شما نشان دهد. بعد از نام بردن هر تصویر، حرف (ک) را در کلمه ی پایین تصویر نشان دهد و آن را رنگ آمیزی کند. در ادامه از فرزند خود بپرسید کدام یک از کلمه ها حرف (ک) در ابتدای آنها (هم آغاز) مانند کوه و کلاه، و در کدام کلمه ها در پایان آنها آمده است

و) هم پایان هستند، مانند اردک و بادبادک.

والدین عزیز باید به اهداف بالا توجه کافی داشته باشند و در صورت نیاز، تصاویر بیشتری مانند نمونه‌های ارائه شده تهیه کرده و با فرزند خود تمرین نمایند. تمرین های درک هم آغاز، هم پایان، قافیه را از ستین پایین و قبل از ورود به مدرسه با فرزند خود کار کنید. در ستین پایین از تصاویر استفاده کنید. در ادامه کلمه ها را به صورت شفاهی بیان کنید و از فرزند خود بخواهید به کلمه ها توجه کند، برای مثال بگویند از سه کلمه ی (شیر، گرگ، الاغ) کدام یک صدای (گ) دارد و یا از کلمه های (گل، مداد، بیل) کدام کلمه ها دارای حرف پایانی یکسان (ل) هستند.

تمرین به صورت شفاهی علاوه بر یادگیری صداها و تشخیص صدای هر کلمه، مهارت حساسیت شنیداری و گفتاری بچه را تقویت می نماید و آنها با نحوه تلفظ صحیح حروف و کلمه ها آشنا می شوند.

همزمان با تدریس نشانه ها، در کلاس، تصویری که آن نشانه را دارد به کودک نشان دهید تا در کلمه نوشته شده زیر آن، در صورتی که نشانه در ابتدایی کلمه است آن را قرمز، و اگر نشانه در پایان کلمه است آن را آبی کنید. برای مثال، هم مان با خواندن درس ۲ کتاب، تصاویر را به کودک نشان دهید و از او بخواهید تصاویری که (ا) اول دارد مانند (انار و انگور) را پیدا و (آ) را قرمز کند.

همزمان با تدریس درس ۱، تصاویری که مانند تاب، کتاب و جوراب هم قافیه هستند، واج مشترک «اب» را آبی کنند و حرف «ب» را در ببر، برف و برفان قرمز کنند.

علاوه بر تصاویر موجود عبارات تکراری مانند « قوری گل قرمز دارد، گزو می پیچیم گچو می پیچیم، دایی چاقه چایی داغه، شش سیخ کباب سیخی شش هزار و ...» را با فرزند خود تمرین نمایید تا آگاهی واج شناختی، حساسیت شنیداری و مهارت تلفظ فرزند خود را تقویت نمایید.